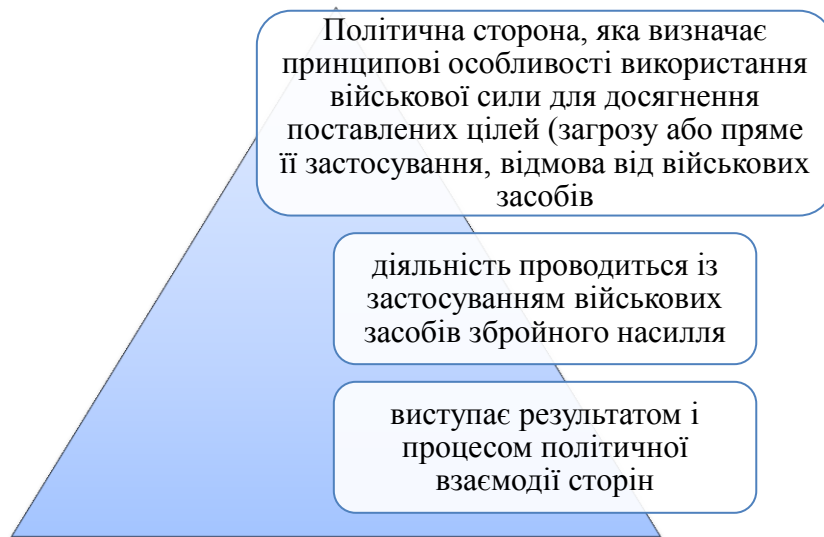

Оцінювання воєнно-політичної обстановки

Воєнно-політична обстановка – це стан відносин між державами та коаліціями держав (націями, політичними партіями), а також контрольованих ними військовими організаціями, формуваннями, угрупованнями, що відображає на даний момент розстановку, співвідношення та взаємодію військових, економічних, політичних та інших сил і характеризує ступінь напруги цих відносин у даному регіоні (державі) або у світі в цілому.

Сутність воєнно-політичної обстановки

Для повної оцінки ВПО необхідно виявити ті фактори (умови, обставини), які утворюють конкретну воєнно-політичну обстановку, формують конкретний тип (характер) воєнно-політичних відносин (союзницькі, дружні, партнерські, нейтрально-очікувальні, напружені, конфронтаційні, ворожі), визначають їх стан і тенденції змін.

До них насамперед належать:

- **суб'єкти (сторони) воєнно-політичних відносин** – політичні сили, які мають у своєму розпорядженні військові засоби і здатні використовувати їх у політичних цілях;
- **геополітичне положення сторін:**
 - територія,
 - кордони,
 - ресурси;
- **позиції й особисті якості політичних лідерів і військового керівництва**, його готовність до рішучих дій, схильність до авантюризму, негайного застосування військової сили чи очікування компромісів;
- **можливості сторін:**
 - економічні,
 - ресурсні,
 - демографічні,
 - науково-технічні;
- **воєнно-політичні дії, які застосовують суб'єкти ВПО для досягнення своїх політичних цілей:**
 - демонстрація сили,
 - застосування сили в різних формах і масштабах,
 - роз'єднання конфліктуючих сторін,
 - виведення військ з чужих територій і участь у переговорах,
 - встановлення перемир'я,

- скорочення озброєнь;
- **воєнно-політичні сили:**
 - нації, держави, їх коаліції, а також створені ними державні військові організації;
 - Збройні сили, інші військові формування, військові союзи та їх сукупний потенціал, кількість і якість ЗС, їх склад, стан, дислокація, можливості;
- **воєнно-політичні інтереси воєнно-політичних сил:**
 - геополітичні інтереси (визначаються територією, сировинними та енергетичними ресурсами країни, кількістю і якістю народонаселення, рівнем розвитку комунікаційної інфраструктури держави тощо);
 - політико-ідеологічні (формуються під впливом політичної системи суспільства, особливостей організації державної влади, запропонованих нею політичного режиму і політичного курсу, панівної ідеології, рівня розвитку засад духовного плюралізму, релігійних чинників тощо);
 - етнонаціональні (інтереси збереження і розвитку етнічних груп на історичній території заселення, набуття ними ознак політичної незалежності, в тому числі шляхом формування власної державності, інтереси возз'єднання розділених етносів, захисту споріднених національно-етнічних груп, що проживають за межами етнодержавного утворення, інтереси діаспори тощо);
 - соціально-економічні (виробничі, коопераційні, торгові, транспортні інтереси тощо).
- **воєнно-політичні відносини сторін:**
 - мирного співіснування,
 - військової конфронтації,
 - збройної боротьби між конфліктуючими сторонами;
 - відносини співпраці,
 - взаємодопомоги,
 - єдності між союзними та дружніми силами; відносини невторчання,
 - нейтралітету);
- **характер відносин:**
 - союзницькі,
 - дружні,
 - партнерські,
 - нейтрально-очікувальні,
 - напружені,
 - конфронтаційні,
 - ворожі.